

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

II. Pater esse debet pauperum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

stiamus; si quis à potentiore iniuriam sustinet, eruamus: pateat domicilium nostrum vel Peregrinis, vel indigentibus tecto, Pupillis defensio, Viduis Tutela nostra non desit: redimere ab hoste Captiuos, magnum misericordiae opus est; item agros visitare, fouere inopes, aut pauperes: si obiuerint, non patiamur insepultos iacere. Hæc etsi cæteris communia esse debent; singulariter tamen ad te propius spectant, qui hoc munus tibi fecisti proprium, cum suscepisti personam Pastoris.

NVM: II.

Cura Pauperum.

QVia hoc hominum genus præ cæteris habetur vile, abiectum, & à quibus nihil speretur, vel parùm; ut opibus, ita aliorum auxiliis destituuntur: quò fit, ut facile omnium iniuriis pateant, nullòque negotio, præsertim à potentioribus, opprimantur; tum verò maximè, si in ius trahantur:

hantur ; nam etsi æquitate causæ fa-
perent , quia tamen nemo est , qui Pa-
trocinium , aut defensionem suscipere
velit , iudiciorum iudiciumque ini-
quitate proteruntur , nisi Deus ipse
(quod facere solet) patronus assistat,
ipsosque iudices in iudicium vocet,
idem pauperis Defensor , & Vindex ;
quare pauperum oppressores illos
monet Sapiens : *Non facies violentiam
pauperi, neq; conteras egenos in porta* (hic
erat iudæis locus iudiciorum) *quia,*
inquit, indicabit Dominus causam ipsius,
& configet eos, qui confixerunt animam
eius. Grauis sententia ! pauper , quia
pauper , tueri se contra vim poten-
tiorum non potest ; ergo honoris , cor-
poris , tenuissimarum , si quæ reliquæ
sint , fortunarum causâ , per vim ad
Tribunalia trahitur , & (quod desti-
tuto ab omnibus facillimum est) pro-
sternitur ; at ecce cùm homines de-
sunt , adest DEVS , non Patronus mo-
dò Pauperum , sed iniquorum Iudicum

Iudex, eosq; de iniquitate convictos, qui Christum in pauperibus crucifigebant, poenâ talionis configit, & ad crucem, & certè ad graues, nonnunquam ad sempiternos cruciatus, iustissimâ poenâ confixos addicit. Non sum ego, inquires aut Aduocatus causarum, aut Iudex, qui pauperum causas suscipiam, aut tuear; multò minùs, qui pro illis sententiam proferre possim: imò verò fac, vt sis; & certè potes. Hoc Deus, cuius in hoc negotio vices geris, hoc à te ius muneris pastoralis deposcit: primùm, quidni pro suggestu declamitas, in pauperum oppressores, in Iudices corruptos? quidni Aduocatos vrges, vt luones sint, miserorum causas gratis suscipiant, & contra vim potentiorum tueantur? in hanc sanè concionem multa tibi suggerent sacra literæ, & sancti patres: quidni præterea, si quando noueris pauperem quempiam iniquo iudicio vexari, aut periclitari ipsius innocentiam, ipse
boni

boni viri fidem, & patrociniū im-
 ploras, ipsum Iudicem adis, æquita-
 tēmq; commendas? Porrò alia qua-
 dam est pauperum miseria, iudiciorū
 iniquitate frequentior, & communior,
 quàm faciliùs subleuare possis, inopia
 scilicet ipsa, & paupertas. Atqui hæc
 tibi cura eò magis incumbit, quò ma-
 gis hoc tibi competit nomen, *pater
 pauperum*. Et habes in hoc genere
 præclara Pastorum exempla, quæ imi-
 teris; Gregorios magnos, Ioannes E-
 leëmofynarios, Basilios, Thaumatur-
 gos, Paulinos Nolanos, Carolos Bor-
 romæos: habes præterea ad imitandum
 acres stimulos ex virtutis huius com-
 mendatione, ex sacris Literis, ex san-
 ctis Patribus, & rationum momentis;
 profectò subleuare miseriam inopum
 tam homini innatum, quàm hominem
 esse; hæc enim propriè est humanitas,
 imò supra humanum quidpiam, &
 planè diuinum. *Nihil tam diuinum ho-
 mo habet*, inquit Gregorius Nazian:
 quàm

quàm de aliis bene mereri: fac calamitosis
 sis Deus, diuinam misericordiam imitan-
 do. Lex diuina est: Præcipio tibi, ut ape-
 rias manum fratri tuo, & pauperi; frange
 esurienti panem tuum, egenos, vagosq; in-
 duc in domum tuam, cùm videris nudum,
 operi eum: vno verbo, date Eleemosynam.
 Nihil certius isto oraculo: Date, & dabi-
 tur. Hac ars omniũ artium quæstuosissima
 est, inquit Chrysostomus, quâ datis par-
 uis adipiscamur magna: dare parùm ar-
 genti, & die illâ horribili audire verba,
 nulli regno conferenda, Esurini & dedisti
 mihi, quod comederem. Sat ista, inquis,
 scio, & aliis concionari ipse soleo: sed
 tu modum mihi suggeras, quo pauper
 ipse pauperum miseras subleuare,
 possim. Placet. Primò opinor, non
 ita omnium rerum eges, vt duo sal-
 tem minuta tibi non supersint, quæ
 conferas in Gazophylacium: deinde
 etiam, opinor, nôsti præceptum To-
 biæ senioris ad filium: *Quomodo pote-
 ris, ita esto misericors; si multum tibi fue-*

P

rit,

338 *Institutionum Pastoralium*
rit, abundanter tribue; si exiguum, etiam
exiguum impertiri stude. Fortè habe
duas tunicas, fortè mensam super
fluam, & supererit aliquid, si luxum
vestium, luculentam supellectilem,
sumptuosiora conuiuia non nihil casti
gaueris; si contentus sis habere, que
viuas, & vestiare: nam, quæ S. Hiero
nymi sententia est, *si plus habes, quam
tibi ad victum, vestitumq, necessarium est,
illud eroga, & in illo debitorem te esse nu
neris.* Sanctus Ambrosius etiam Cali
ces, & sacra Vasa comminuenda cen
sebat, si ea esset pauperum necessitas.
Quòd si tandem tam egenus sis, ut
conferre ipse nihil, aut parùm possis
ditioribus publicè, & priuatim pau
peres impensè comenda; & cum Ma
gistratu age, vt, quod Apostoli facie
bant, colligatur per domos, quod in
egenos conferatur: si quæ verò fun
dationes sint in pauperum vsus factæ,
cura, vt in eos impendantur, non
auertantur aliò, aut malè impendantur.
Neque

Neque deerunt alii modi, si ingenio-
sa charitas excogitet. Scio alicubi
consuetum fuisse, & cum conuiuia
genialia agitabantur, ex ferculis ap-
positis, in lances seponerentur parti-
culæ ex melioribus cibis, quæ deinde
transmittebantur ad pauperum, præ-
sertim infirmorum, domos: alibi fuis-
se quosdam constitutos, qui in fami-
lias pauperum inquirerent, quorum
si paupertas minùs nota erat, ut quos
mendicare meritò pueret, clàm iis
de necessariis prouideretur. Hic vix
me contineo, quin inuehar in Páro-
chos diuites, qui ita cumulandis opibus
vacant, ut dum viuunt, consanguí-
neos, & familiares ditent, aut cum
obiuerint, testamento iis, etsi paupe-
res non sint, & quidem ex bonis ipsis
Ecclesiasticis plurimùm relinquunt:
quod facinus vehementer exagitant
SS. Patres, qui facultates Ecclesiarum
pro patrimonio pauperum, & res pau-
perum non pauperibus dare, pro cri-

mine sacrilegii habent. Non ita optimi Pastores olim testamenta, aut haeredes scribebant. S. Ioannes Alexandrinus hoc testamentum sibi condidit; *Ago tibi gratias, Domine Deus meus, quod me dignum censueris, qui tua offerrem, & quod ex mundi bonis nihil aliud sit mihi reliquum, nisi tertium partem nummi, quem ipsum iubeo etiam dari pauperibus, qui sunt fratres mei in Christo.* At verò S. Augustinus ne testatus quidem est; nisi hoc habere velis pro testamento. *Augustinus testamentum nullum fecit; quia unde faceret, pauper Christi non habuit.*

NVM: III.

Orphani, Pupilli, Viduae.

QUOD inopia, & egestas in pauperibus facit, ut eorum causa deferantur, aut prodantur; facit in Orphanis, Pupillis & Viduis vel aetatibus, vel sexus imbecillitas: hinc enim facile illis etiam evenit, ut calumniis, & in-